

NNE

Nordisk Nettverk for Edisjonsfilologer

kt ä t æ ö ti

Nyhetsbrev nr 45, maj 2021

Nästa NNE-konferens skjuts upp till februari 2022

Konferensen om massdigitalisering och editionsfilologi som skulle gå av stapeln i Oslo i september 2021 skjuts upp.

Ny tidpunkt är **4–6 februari 2022**. Mer information kommer i augusti–september då anmälningen också öppnas. Sista anmälningsdag är 1.11.2021.

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy, Annika Rockenberger, Nina Evensen

Nytt från Svenska Vitterhetssamfundet

Svenska Vitterhetssamfundet inleder en ny serie, "Material", med Johan Svedjedals utgåva av några aldrig tidigare publicerade korrektur efter Harry Martinson. Utgåvan har titeln *Den förlorade vandrigen*. Serien är tänkt att på olika sätt belysa och väcka intresse för textkritiska problem och överväganden utifrån olika typer av dokument och material. Serien kommer inte att innehålla färdiga textkritiska utgåvor utan ska snarare presentera ett pågående arbete eller intressanta dokument som, exempelvis på grund av deras komplexitet och fragmentariska skick, reser intressanta textkritiska frågor. En ambition är att visa att textkritik kan användas som analysmetod (exempelvis när det gäller litteraturens processuella dimensioner), utan att arbetet leder till utgivning och att lyfta fram textkritiska frågor utan att ge färdiga lösningar. Förhoppningen är att Material bättre ska visa vilka skatter som ligger gömda bakom de textkritiska apparaterna. Den första delen i serien utkommer senare i år och har formgivits av Dick Claésson.

Petra Söderlund

Leo Mechelins texter utges i en vetenskaplig digital och tryckt utgåva

År 2019 fyllde den republikanska regeringsformen i Finland hundra år. I samband med jubileet framhöll Leo Mechelin-stiftelsen för statsrådet vikten av att i en vetenskaplig-kritisk utgåva publicera den skriftliga kvarlåtenskapen efter Leo Mechelin (1839–1914), som var med om att utveckla den finländska rättsstaten och pionjär inom internationellt fredsarbete.

Statsrådets kansli tillsatte Mechelin-projektet och knöt i början av år 2020 ett samarbetsavtal med Leo Mechelin-stiftelsen om att redigera och publicera Leo Mechelins samlade arbeten åren 2020–2025. Projektets målsättning är att vidareföra traditionen från utgåvorna av J. V. Snellman, A. H. Chydenius och Z. Topelius och att utarbeta en vetenskaplig-kritisk utgåva av Leo Mechelin. Tryckta och otryckta texter från hans liv och verksamhet publiceras i digital och tryckt form redigerade på originalspråk och översatta till finska och svenska. Materialet kommer att publiceras kronologiskt i nio helheter och för transkriberingen är avsikten att i mån av möjlighet utnyttja textigenkänningsprogrammet Transkribus.

Avsikten med projektet är att spara, tolka och dela det existerande textmaterialet så att det i framtiden är öppet och i stor utsträckning fritt tillgängligt och brukbart för både forskare och den breda allmänheten. De digitaliserade dokumenten sparas i Riksarkivets elektroniska arkivtjänst och därtill publiceras det redigerade, förklarade och översatta materialet i sin helhet på projektets egen webbplats *leomechelin.fi*, som utvecklas från samma publikationsplattform som Zacharias Topelius Skrifter.

Projektet kommer anställa fem heltidsanställda forskare och en huvudredaktör. Utöver det här kommer en stor del arbete att läggas ut på entreprenad.

Jens Grandell

Nytt från Svenska litteratursällskapet i Finland

Zacharias Topelius Skrifter

I de åtta volymerna *Läsning för barn* (1865–1896) samlade Zacharias Topelius sina verk för unga och skapade samtidigt en serie klassiker. Här samsas kända sagor som Sampo Lappelill och Adalminas pärla, pjäser som Fågel blå och visor som Sov du lilla videung, Lasse liten och Nu står jul vid snöig port. Topelius arbetade i många genrer och omskapade dem på sätt som kom att bli bestämmande för flera av 1900-talets största nordiska barnboksförfattare. Han tog barnets fantasi på allvar och bjuder in läsaren genom humor, lyhördhet och ett direkt tilltal. I inledningen till utgåvan kartlägger Olle Widhe Topelius epokgörande roll för barnlitteraturhistoriens utveckling i Norden. Utgivare är Hanna Kurtén och Ulrika Gustafsson. Utgåvan har utkommit både digitalt och i tryck.

Den digitala utgåvan *Övrig barnlitteratur* innehåller ett hundratal verk av Topelius som inte ingår i *Läsning för barn*. Materialet upptar en mångfald genrer och ämnen: här ingår folksånger,

dikter och visor, fabler, vardagsnära berättelser men också artiklar om djurskydd, naturvetenskapliga rön och tekniska uppfinningar. Bidragen publicerades dels i samlingarna *Sagor I–IV*, dels i olika barntidningar (1847–1898). I utgåvan ingår bilderböcker med text av Topelius, som *Barnens sommar på landet I–II* med illustrationer av Alexandra Frosterus-Såltin och *Annas sommar* illustrerad av Hanna Frosterus-Segerstråhle. Dessutom publiceras Topelius fria översättningar av ett urval av Grimms sagor, *Barnträdgården*, samt Oscar Pletschs bildverk för barn med strofer av Topelius. Utgivare är Ina Krokfors, som också står för inledningen.

Nyt fra Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

I serien Danske Klassikere er udkommet Amalie Skrams roman *Forraadt* fra 1892. Teksten er udgivet af Janet Garton, som også har forfattet bogens efterskrift og de løbende ord- og sagforklaringer.

Johan Herman Wessels hovedværk *Kierlighed uden Strømper* (1772) kan nu læses på bokselskap.no. Værket er udgivet med oplysende kommentarer af Henrik Blicher og forsynet med Henrik Anderssons (1959–2017) præsentation af stykket, hentet fra *Arkiv for Dansk Litteratur*. Udgivelsen er et samarbejde mellem Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og Det norske språk- og litteraturselskab.

Karen Skovgaard-Petersen

Nyt fra Grundtvigs Værker

Center for Grundtvigforskning udgiver en ny version af *Grundtvigs Værker* (version 1.17) den 7. juni 2021.

Her vil man blandt andet kunne finde:

Danmarks Krønike af Saxo Grammaticus, Anden Deel (1819) – Andet bind af Grundtvigs oversættelse fra 1818 af Saxos *Gesta Danorum* fra latin til dansk.

”Den sande og den falske Oplysning” og ”Om Skolesagen i Danmark” (1853) – De to værker kan læses som et programskrift for Grundtvigs egen højskole. Temaet er det samme som i ”Hvad solskin er for det sorte muld” fra 1856. Ordet er den sande oplysning. Det eksemplificeres gennem det næsten Andersenske eventyr om Guldmund og Guldhaand, der afslutter ”Om Skolesagen i Danmark”.

Om Nordens Historiske Forhold. Tale den 20de October 1843 i det Skandinaviske Selskab (1843) – Den trykte af version af Grundtvigs tale ved Det Skandinaviske Selskabs andet møde på Hotel d’Angleterre i København.

Salmeregister – Som noget nyt er *Grundtvigs Værker* blevet forsynet med et salmeregister, der kan findes her: <http://www.grundtvigsværker.dk/salmer> Her kan man slå førstelinjer op for de salmer, der indtil videre er udgivet. Det gør det lettere at finde de enkelte salmer, da næsten alle førstetryk af salmer enten er udgivet med en titel, som ofte ikke er særlig kendt, eller er udgivet i en salmesamling og dermed typisk ikke kan findes under oversigten over værker. Desuden bliver det enklere at finde de forskellige versioner af salmer, der er udgivet mere end en gang.

Krista Stinne Greve Rasmussen

Nyhetsbrevet har redigerats av [Sebastian Köhler](#).

Nästa nyhetsbrev utkommer i november 2021. Deadline för bidrag är den 31 oktober 2021.